

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119201947
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2119201947.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová a sudcov: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Martina Valentová, v právnej veci navrhovateľa (ďalej tiež otec): Ing. Y. C., nar. X.X.XXXX, adresa U. V., H. XXX/XX, prechodne Q. XX, F. - Y., Česká republika, zastúpeného advokátkou: JUDr. Lucia Sukopová, so sídlom Trnava, Františkánska 5, proti manželke (ďalej tiež matka): Ing. N. C., rod. F., nar. XX.X.XXXX, adresa Y. XX, zastúpenej advokátom: Mgr. Jaromírom Likerom, so sídlom Nové Zámky, Nábřežná 67, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode k maloletému dieťaťu: U. C., nar. X.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom Trnava, J. Bottu 4, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 40P/14/2019-180 zo dňa 20.9.2019 - v časti výroku III. o výživnom pre maloletého U. a výroku V. o trovách konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o určení výživného pre maloletého U. na čas po rozvode, ako aj vo výroku V. o trovách konania r u š í a v zrušenom rozsahu vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. rozviedol manželstvo Ing. Y. C., nar. X.X.XXXX a N. C., rod. F., nar. XX.X.XXXX, uzavreté dňa 7.9.2016 pred Matričným úradom obce Majcichov, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Majcichov, zväzok 6, ročník 2016, strana 8, poradové číslo 8; výrokom II. zveril maloletého U. C., nar. X.X.XXXX sa na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach; výrokom III. uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého U. v sume 215,-Eur mesačne, vždy do 15teho dňa toho ktorého mesiaca, vopred k rukám matky, odo dňa právoplatnosti výroku o rozvode; výrokom IV. prevzal do rozhodnutia dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom v znení: Otec je oprávnený stýkať sa s maloletým dieťaťom každú párnú sobotu v mesiaci od 13:00 hod do 16:00 hod za prítomnosti matky maloletého dieťaťa a otec sa zaväzuje 24 hodín pred realizáciou styku informovať matku; a napokon výrokom V. súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 18, § 22, § 23 ods. 1 až 3, § 24 ods. 1 až 5, § 25 ods. 1, 2, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine (ďalej tiež len „ZR“). Vecne súd prvej inštancie argumentoval tým, že vykonaným dokazovaním mal preukázané, že manželstvo účastníkov konania neplní svoj spoločenský účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie riadneho manželského spolužitia, keď obaja odmietajú zotrvať v manželskom zväzku, preto súd manželstvo rozviedol. Ohľadom úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode uzatvorili rodičia čiastkové dohody o osobnej starostlivosti o dieťa matkou. Súd mal potom za to, že uzatvorená dohoda reflektuje skutočný stav vecí a je v záujme maloletého dieťaťa, preto ju schválil. Vychádzal zo zistenia, že matka sa stará o dieťa výlučne sama, od jeho narodenia, otec nejavil záujem podieľať sa na výchove svojho dieťaťa. Za obdobie deviatich mesiacov mal záujem vidieť svoje dieťa dvakrát, z toho jedenkrát v nočnom čase, ktorý je nevhodným na styk s dieťaťom. Obdobne rodičia dosiahli dohodu ohľadne úpravy stretávania sa otca s maloletým

dieťaťom každú párnú sobotu v mesiaci od 13:00 hod do 16:00 hod, za prítomnosti matky s ohľadom na dieťa, ktoré otca za deväť mesiacov svojho života (zavineným nezaujmom otca) nepozná. Nakoľko dohoda rodičov bola podľa súdu v záujme maloletého dieťaťa a aj kolízny opatrovník ju navrhol schváliť, súd ju poňal do výrokov II. a IV. rozsudku.

3. Pri určení výšky výživného vychádzal súd z príjmov oboch rodičov a z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Mal preukázaný príjem matky v sume 273,33 Eur (6.200Kč + 800 Kč) a skutočnosť, že je nemajetná, nemá dlhy, rodičom prispieva sumou 103,- eur mesačne na náklady s bývaním. Ďalej súd zistil, že odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa sú: strava (dokrmovanie popri dojčení náhradnou formulou materského mlieka zn. Beba a náklady na príkrmy, potraviny) 50,-eur, výdavky na oblečenie 20,-eur, hygiena (plienky, čistiace prostriedky, krémy) 42,07 eura, zdravotný stav dieťaťa (vitamíny, lieky) 52,-eur, výdavky na hračky, výbavu detskej izby so zameraním na rozvoj osobnosti maloletého v sume 30,-eur, výdavky na domácnosť (103,- eur : 2) 51,50 eura, ostatné položky ako cestovné náklady a doplácané očkovanie 46,-eur, poistenie maloletého dieťaťa 25,-eur; spolu cca 316 až 340,-eur. Súd nezohľadnil plánované výdavky matky v hľadani si vlastného nájmu nakoľko ich nepovažoval za dôvodné, keďže je matka odkázaná na štátne sociálne dávky a preto nie sú účelnými výdavky, ktoré si nemôže dovoliť. Súd tiež zohľadnil skutočnosť, že ak dieťa žije s rodičom, ktorého životná úroveň je porovnateľne nižšia ako životná úroveň druhého rodiča, možno zaviazat' povinného rodiča aj na plnenie všetkých preukázaných oprávnených potrieb dieťaťa, nakoľko druhý rodič, ktorému je dieťa zverené do starostlivosti, si plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti a uspokojovania bytových potrieb dieťaťa. Ďalej vychádzal zo záveru, že vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletým deťom je ich prvoradá povinnosť, preto súd pri určení výživného musí prihliadnuť na to, či povinný neopustil pre neho vhodné zamestnanie poskytujúce mu väčší príjem, aby dosiahol zníženie vymeriavacieho základu, pretože takéto konanie nesmie povinnej osobe priniesť žiadne výhody a prospech. Zdôraznil, že pri určení výživného je rozhodujúci príjem, ktorý rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. Ak sa príjem javí ako nepravdivý, súd prihliada na celkové majetkové pomery povinného a takzvanú potencialitu príjmov k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam.

4. Pokiaľ ide o osobné pomery otca a jeho zárobkové a majetkové možnosti a schopnosti, mal súd preukázané, že otec po skončení štúdia v roku 2015 pôsobil na fakulte ako doktorand do júna 2018. Približne tri mesiace v roku 2018 bol zamestnaný v W. L. s. r. o., pričom zamestnanecký pomer ukončil, pretože mu tento spôsob obživy nevyhovoval. Rozhodol sa pre samostatne zárobkovú činnosť. Otec dokladoval zárobkové pomery daňovým priznaním za rok 2018, z ktorého vyplýva úhrn jeho príjmov z podnikania a zo zamestnania v roku 2018 v sume 9.842,-eur (254.830 Kč, položka 45 základ dane po odčítaní straty) po už vykonanom odpočítaní paušálnych výdavkov v podnikaní. Súd tak ustálil, že v priemere predstavoval mesačný čistý príjem otca za rok 2018 pred zdanením (9.842 eur : 12 mesiacov) 820,-eur. Pomerný príjem za rok 2019 otec dokladoval obratom za vykonávanú činnosť pre odberateľa Z., a. s., kde dosahoval za obdobie od 11/2018 do 4/2019 so splatnosťou faktúr od 1 do 6/2019, t. j. za obdobie polroka obrat 16.167,-eur, čo predstavuje mesačne obrat v priemere 2.694,50 eura. Z obratu si pre účely výpočtu dane z príjmov fyzických osôb odpočítava paušálne výdavky v rozsahu 60% z príjmu, čo predstavuje cca 1.616,70 eura, a teda aktuálne v I. polroku 2019 dosahoval príjem cca 1.077,80 eura v čistom, z ktorej musí zaplatiť 20% daň, preto v čistom dosahuje z účtovného hľadiska otec príjem v prvej polovici roka 2019 cca 862,80 eura. Druhú polovicu roka 2019 otec deklaroval ako čas bez klienta v zháňaní zákazky, ktorej uzavretie očakáva v decembri 2019. Na pojednávaní dňa 20.9.2019 otec uviedol, že žije z úspor v sume 1.800,-eur, následne po cca 15 minútach svoje tvrdenie upravil na úspory v sume 800,-eur s tým, že nájom v sume 521,-eur má mesiac vopred zaplatený, očakáva úhradu dvoch splatných faktúr v sume cca 2.930,-eur (75.000 Kč) a z toho prežije do ďalšej zákazky. Jeho cieľom je získanie stabilnej zákazky od klienta v sume cca 1.952,-eur (50.000 Kč) mesačne. Mesačne pritom vynakladá nevyhnutné výdavky na seba v sume (521,-eur nájom + 130,-eur strava) 651,-eur plus odvody.

5. Súd však uzavrel, že otcom deklarované príjmové pomery nie sú hodnoverné, a preto z nich nie je možné pri určení výživného na maloleté dieťa vychádzať. Ak totiž otec tvrdil, že jeho cieľom je dosahovanie mesačného obratu od stabilného odberateľa cca 1.948,-eur (50.000 Kč), z ktorého je nevyhnutné odčítať 60% z obratu ako paušálne výdavky (1.168 eur), ktoré otec reálne vynakladá, pretože pracuje s hardvérom, ktorý si musí zaobstarat', tak potom cieľom otca je dosahovať príjem pred

zdanením a platením odvodov fyzickej osoby ako SZČO (1948 mínus 1.168) cca 779,-eur, po zdanení cca 623 eur, ktorá suma nepostačuje ani na úhradu nájmu bytu, v ktorom má otec v obývačke dielňu a úhradu stravy. Súd uzavrel, že paušálne uplatňovanie výdavkov si otec zvolil ako jednoduchú formu vedenia účtovníctva, pri ktorej nemusí dokladovať svoje výdavky a táto forma je pre neho výhodnejšia. Ak by totiž výdavky otca presahovali mesačných 60% z obratu, pre otca by bolo účelnejším výdavky riadne a preukazne účtovať a tak vykazovať zisk ako základ dane ešte nižší. Z uvedeného dôvodu súd mal za to, že čistý zisk otca je vyšší ako 862,80 eura (zisk po zdanení pri uplatňovaní paušálnych výdavkov v 1. polovici roku 2019). Preto za účelom riadneho zistenia zárobkových možností a schopností otca vychádzal z aktuálnych pracovných ponúk v Slovenskej republike, t. j. z potenciálne možného príjmu, ktorý otec môže v súčasnosti ako zamestnanec dosahovať a mal za to, že v možnostiach otca je dosahovať základnú zložku mzdy cca 1.250,-eur, k nej variabilnú zložku s prihliadnutím na profesné skúsenosti otca, t. j. príjem vo výške cca 2.000,-eur v hrubom, čo činí cca 1.400,-eur v čistom. Z takto ustáleného potencionalného príjmu mal za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné pre maloleté dieťa v sume 215,-Eur mesačne, ktorá suma zodpovedá odôvodneným potrebám dieťaťa, príjmu matky a potenciálnemu príjmu otca s povinnosťou výživy manželky. Súd pritom prihliadol aj na to, že otec sa realizuje v startupovom podnikaní v spoločnosti E. J. s. r. o., ako aj v J. O. s. r. o., pričom otec označil tieto aktivity ako za investičné v štádiu nedosahovania zisku.

6. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď matka náhradu trov konania ani nežiadala priznať.

7. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podala prostredníctvom svojho právneho zastúpenia v rozsahu jeho výroku III., ktorým bolo určené výživné pre maloleté dieťa a výroku V. o náhrade trov konania, odvolanie matka maloletého dieťaťa, poukazujúc na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), teda že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a súd vec nesprávne právne posúdil. Mala za to, že z odôvodnenia rozhodnutia nie sú zrejmé niektoré závery a postupy súdu pri hodnotení jednotlivých listinných dôkazov a výpovedí účastníkov konania, pričom v zmysle § 220 a nasl. CSP, má účastník konania právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia patriace medzi základné zásady spravodlivého procesu a povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodovanie o argumentoch, ktoré sú pre samotné rozhodnutie rozhodujúce bola judikovaná napr. aj v rozhodnutí NS SR sp. zn. 5Cdo 106/2010 z 15.7.2010. Matka ďalej nesúhlasila, že súd mal vykonaným dokazovaním preukázané odôvodnené potreby maloletého dieťaťa vo výške 316 - 340,- eur mesačne, pretože podľa matky napr. výdavky na stravu predstavujú 190,- eur mesačne, nakoľko dieťa potrebuje špecifickú výživu, súd sa však s argumentáciou matky nevysporiadal a uzavrel, že odôvodnené výdavky na stravu sú v sume 50,- eur mesačne. Takisto považuje matka za nesprávny záver súdu o výdavkoch na oblečenie pre maloletého, ktoré súd ustálil v sume 20,- eur mesačne, pričom matka dôvodí, že maloletý má len 11. mesiacov (v čase podania odvolania, pozn.) veľmi rýchlo rastie, preto z oblečenia za mesiac až dva vyrastie. Napr. z ponuky internetového obchodu, stojí 5ks chlapčenských body 14,99 eur, 1ks teplákov 2,99 eur, pričom dieťa ďalej potrebuje topánky, ponožky, bundu, zimnú čiapku a ďalšie veci. Podľa matky teda primerané mesačné výdavky na oblečenie maloletého predstavujú 64,- eur a po zohľadnení oboch týchto položiek (strava + oblečenie), predstavujú mesačné výdavky na maloletého sumu 507,- eur mesačne.

8. Ďalšia odvolacia argumentácia matky smerovala proti ustáleniu výšky príjmu otca za obdobie prvého polroka roku 2019, kedy súd zistil, že pomerný príjem za rok 2019 predstavuje obrat za činnosť vykonávanú pre odberateľa Z., a.s. kde otec dosiahol za obdobie polroka obrat 16.167,- eur, čo predstavuje mesačne obrat 2.694,- eur, kedy po odpočítaní paušálnych výdavkov 60% z príjmu a dane 20%, v čistom predstavuje príjem otca 862,80,- eur. Následne súd uplatnil princíp potencionality pred princípom fakticity, avšak pri úvahe o budúcom príjme otca vychádzajúc z jeho tvrdení o cielenom príjme 1.948,- eur, odpočítal okrem nákladov na bývanie, stravu a odvody aj sumu 1.168,- eur ako paušálne výdavky a následne konštatoval, že takto deklarované pomery otca považuje za nehodnoverné. Matka s uvedeným výpočtom čistého príjmu otca nesúhlasí. Inštitút uplatňovania paušálnych výdavkov totiž slúži len pre účely výpočtu dane, toho ktorého subjektu a predstavuje formu zjednodušenia účtovníctva, aby subjekt, ktorý má voči štátu daňovú povinnosť, nemusel pracne dokladovať všetky výdavky, pokiaľ suma jeho reálnych výdavkov neprekračuje sumu paušálnych výdavkov, resp. pokiaľ jej približne zodpovedá. Suma paušálnych výdavkov však nezodpovedá, resp. nemusí zodpovedať skutočným výdavkom konkrétneho subjektu a paušálne výdavky si môže takýto subjekt uplatniť aj pokiaľ jeho skutočné výdavky nedosahujú hodnotu paušálnych výdavkov uplatňovaných v daňovom priznaní. Uvedená položka má

čisto evidenčný charakter pre účely výpočtu daňovej povinnosti toho ktorého subjektu, neodráža reálnu hodnotu výdavkov otca dieťaťa a nereflektuje skutočnosť, či reálne výdavky otca skutočne predstavujú 60% z jeho čistého príjmu. Pokiaľ teda súd pri posudzovaní príjmu manžela za prvý polrok roku 2019 od jeho fakturovaného príjmu odpočítal aj paušálne výdavky, vychádzal z nesprávnych skutkových zistení a zistený skutkový stav nesprávne posúdil. Otec dieťaťa totiž nepreukázal žiadne výdavky súvisiace s jeho podnikaním, naopak sa vyjadril, že pracovňu má doma v obyvačke a preto medzi jeho nevyhnutné výdavky nepatria ani výdavky na kanceláriu, ani na automobil, ktoré uviedol. Takisto matka poukázala na to, že otec, vychádzajúc z úpravy platnej v SR, zrejme ani v Českej republike, by nemal mať ani vysokú odvodovú povinnosť na sociálne a zdravotné poistenie. Preto podľa matky sú odôvodnenými výdavkami otca náklady na nájom bytu 521,- eur, na stravu 130,- eur a na odvody. Pokiaľ teda príjem otca za prvý polrok roku 2019 predstavoval 2.694,50 eur mesačne, tak po odpočítaní týchto relevantných výdavkov, keď daň v ČR je 15% (404,17 eur), a predpokladaných odvodov do Sociálnej poisťovne vo výške 250,- eur a na zdravotné poistenie vo výške 80,- eur, by mala otcovi zostať suma približne 1.264,33 eur mesačne. Ak by sa vychádzalo z predpokladaného mesačného príjmu, ktorý otec chce dosahovať 1.948,- eur, tak po odpočítaní uvedených odôvodnených výdavkov, keď daň 15% v tom prípade predstavuje 292,20 eur, by otcovi zostávala suma 674,80 eur. Otázna je však i výška odpočítavanej dane, pretože od základu dane sa odpočítava nezdaniteľná časť základu dane, ktorá napr. v SR pre rok 2019 predstavovala sumu 3.937,35 eur a o uvedenú sumu sa daňový základ poníža a teda aj samotná daň sa počíta z nižšej sumy, než zo súčtu všetkých súm, ktoré prídu otcovi na účet. Matka súhlasila so záverom súdu, že princíp potencionality má prednosť pred princípom fakticity a že ak dieťa žije s rodičom, ktorého životná úroveň je nižšia ako životná úroveň druhého rodiča, možno zaviazat' povinného rodiča aj na plnenie všetkých preukázaných oprávnených potrieb dieťaťa, pričom rodič ktorému je dieťa zverené do starostlivosti, si plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti a uspokojovania bytových potrieb dieťaťa. Nesúhlasila však so záverom, keď súd pri uplatnení princípu potencionality vychádzal z príjmu otca, ktorý by mohol dosahovať, ak by sa zamestnal, pričom vychádzal z výšky príjmu v čistom 1.400,- eur mesačne. Takúto výšku príjmu s ohľadom na možnosti, pracovné skúsenosti otca, odbor v ktorom pôsobí ako aj príjem, ktorý preukázal za prvý polrok roku 2019 je príliš nízky. Z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva, aké ponuky práce, v akej lokalite, pri akom dosiahnutom vzdelaní a pri akej dosiahnutej praxi bral súd do úvahy. Navyše pri zohľadnení výšky potencionalného príjmu otca by bolo potom výhodnejšie, ak by súd vzal do úvahy vyjadrenie otca o príjme, ktorý chce dosiahnuť.

9. Napokon matka poukázala na svoje majetkové pomery, kedy v nadväznosti na evidovaný vysoký príjem otca, Úrad práce Českej republiky - Krajská pobočka v Brne, zaslal matke oznámenie o zahájení správneho řízení a pozastavil matke vyplácanie prídavku na dieťa. Matka bola nútená tiež odstáhnovať sa od rodičov a v súčasnosti býva u kamarátov v F.. Otec pritom priamo na pojednávaní dňa 20.9.2019 uviedol, že má rozbehnutých zhruba 5 potencionalných zákazník, preto matka navrhovala, aby súd opätovným dokazovaním preskúmal príjem otca. Matka zdôraznila, že hoci je dieťa ešte malé, nachádza sa vo veku, kedy okrem pravidelných výdavkov matka vynakladá aj nemalé výdavky na nepravidelné mesačné výdaje súvisiace s uspokojením jeho základných životných potrieb, a to napr. výdavkov na detskú postieľku, matrac, monitor dychu, prebaľovací pult, až po kočík. Otec dieťaťa sa napriek svojmu príjmu dobrovoľne žiadnym spôsobom nepodieľa na akýchkoľvek výdavkoch na maloletého syna. Pokiaľ by matke jej rodičia s výdavkami nepomáhali, zvládala by len s veľkými problémami, ak vôbec, uhrádzať jeho základné životné potreby. Hneď ako to bude možné, by sa matka chcela zamestnať, čo však momentálne nie je možné, preto žiadala, aby súd zohľadnil aj túto skutočnosť.

10. Za nesprávne považovala matka tiež rozhodnutie súdu o trovách konania, keď v odôvodnení súd uviedol, že matka trovy nežiadala priznať, pričom zástupca matky žiadal, aby bol otec zaviazaný na náhradu trov konania, a to tak v písomnom vyjadrení, ako aj počas oboch pojednávaní. Matka teda navrhovala, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že uloží otcovi povinnosť prispievať na výživné sumou 400,- eur mesačne.

11. Otec maloletého U. samostatný odvolací návrh nepodal, k odvolaniu matky sa písomne nevyjadril.

12. Procesný opatrovník maloletého samostatný odvolací návrh nepodal, k odvolaniu matky uviedol, že rozhodnutie o výživnom ponecháva na rozhodnutí odvolacieho súdu s tým, aby boli zohľadnené odôvodnené potreby maloletého, ako aj zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca dieťaťa.

13. Ďalšie vyjadrenia účastníkov v odvolacom konaní podané neboli.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie v napadnutej časti vydané (359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky ani pre potvrdenie ani pre zmenu rozsudku v napadnutej časti, v dôsledku čoho je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP v napadnutom výroku III. o výživnom, ako aj v závislom výroku V. o trovách konania zrušiť a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Vzhľadom na to, že matka a otec sa jednak vzdali práva podať odvolanie voči výrokom I., II., IV. rozsudku, pričom voči týmto výrokom o rozvode manželstva, zverení maloletého U. do osobnej starostlivosti matky a o styku otca s maloletým ani nebolo žiadnym z účastníkov konania podané odvolanie, je v týchto častiach rozhodnutie súdu prvej inštancie právoplatné a nepodlieha prieskumu odvolacieho súdu. Odvolací súd dodáva, že hoci sa rodičia po vyhlásení rozsudku vzdali práva podať odvolanie aj voči výroku V. rozsudku o trovách konania, nakoľko ide o výrok závislý od odvolaním napadnutého výroku III. o výživnom pre maloletého, bolo proti nemu prípustné odvolanie.

16. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu potom bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne rozhodol o výške výživného pre maloletého U. na čas po rozvode manželstva jeho rodičov, ako aj o nároku účastníkov konania na náhradu trov konania.

17. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

18. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia pritom prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má pritom prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 63 ods. 1 a 2 zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima (ods. 1). U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval (ods. 2).

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. V zmysle citovaných ustanovení, je pri rozhodovaní súdu o výživnom konkrétna výška výživného ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými a závisia predovšetkým od jeho veku a celkového vývinu. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu, výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku. Povinnosťou oboch rodičov bez ohľadu na to, či s deťmi žijú v spoločnej domácnosti, je venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí a podieľať sa tak na všestrannom vývoji svojich detí, ktoré nie sú schopné ešte samé sa živiť a ktoré sú z tohto dôvodu odkázané v plnej miere na svojich rodičov.

22. Matka v podanom odvolaní sporovala predovšetkým nesprávne zistenie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa súdom, ako aj nesprávne ustálenie reálnych, či potencionálnych príjmov otca a jeho výdavkov. Je pravdou, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplývajú úvahy súdu, ako sa vysporiadal s matkou tvrdenými výdajmi na maloletého, keď súd len konštatuje svoj záver, že má za dôvodné výdavky na stravu v sume 50,- eur mesačne a na oblečenie v sume 20,- eur mesačne. Súd vôbec neuvádza, prečo nepovažuje za dôvodné tieto výdaje v celom rozsahu, ako ich uplatňovala matka, v čom boli matkou uplatnené výdavky neprimerané, a prečo práve súdom ustálená výška výdavkov na stravu a oblečenie je adekvátna potrebám maloletého U.. V tomto smere je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné. Je pritom úlohou súdu pri určovaní výživného pre maloleté dieťa, konkrétne sa vysporiadať s jeho individuálnymi potrebami. Hodnotiaca úvaha súdu o neadekvátnosti matkou uplatnených výdajov však v danom prípade absentuje.

23. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces, zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu SR implikované aj v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namietat konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní prípadných opravných prostriedkov. Civilný sporový poriadok upravuje v ustanovení § 220 ods. 2 základné obsahové náležitosti a kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie rozsudku tak, aby z neho bola zrejmá jeho opodstatnenosť, zákonnosť a spravodlivosť.

24. Hodnotiaca úvaha súdu pritom nie je svojvoľná, pretože súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Povinnosťou súdu je vždy sa vyrovnáť s argumentmi sporových strán, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie. Judikatúra ESLP zdôrazňuje, že je potrebné podľa okolností veci dať odpoveď na rozhodujúce argumenty. Z odôvodnenia sa teda strana má dozvedieť o dôvodoch prijatia, či odmietnutia jej argumentu. Samotné konštatovanie že argument je irelevantný, nezodpovedá požiadavke riadneho odôvodnenia. Preto nie je prípustný eklektický a neopodstatnený výber dôkazov smerujúci k jednostranným záverom (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 114/2008). Ak sa súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiada relevantným spôsobom so zásadnou námietkou sporovej strany, treba absenciu argumentácie všeobecného súdu považovať za prejav arbitrárnosti a porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (Ústavný súd SR, sp. zn. II. ÚS 410/2006).

25. Preto pokiaľ súd prvej inštancie ustálil odôvodnené pravidelné mesačné výdavky maloletého dieťaťa v inej výške, ako tvrdenej rodičom, ktorý sa o dieťa osobne stará, je potrebné, aby tento svoj záver aj náležite odôvodnil, najmä s ohľadom skutočnosti, prečo považuje uvádzané výdaje za nadhodnotené a z akých dôvodov sú práve súdom ustálené výdavky adekvátne, v tomto prípade predovšetkým pokiaľ ide o výdavky na stravu pre maloletého a jeho oblečenie.

26. Ďalej odvolacia argumentácia matky smerovala proti nesprávnemu ustáleniu príjmu otca maloletého. V danom prípade súd prvej inštancie síce zistil jeho obrat za prvý polrok roka 2019 vo výške 2.694,50 eura mesačne, avšak vzhľadom na to, že otec si z príjmu odpočítava paušálne výdavky v rozsahu 60% a musí zaplatiť odvody a dane, mal za to, že zistené príjmové pomery otca nie sú hodnoverné, pretože ak by mal dosahovať čistý príjem iba 862,80 eur mesačne, resp. sumu 623,- eur mesačne (vychádzajúc z otcom cieleného mesačného príjmu 1.948,- eur), dosahoval by príjem nižší, ako keby sa reálne zamestnal, čo určite nie je jeho cieľom. Súd tiež správne uviedol, že forma uplatňovania si paušálnych výdavkov 60% je pre otca jednoznačne výhodnejšia, nakoľko nemusí pre daňové účely deklarovať svoje skutočné výdavky. Súd teda dospel k správnejmu záveru, že skutočný čistý príjem otca musí byť vyšší. Avšak potom vychádzal z potencionálneho príjmu, ktorý by mohol dosiahnuť ako zamestnanec, a tu treba opakovane dať za pravdu odvolaciemu argumentu matky, že z rozhodnutia súdu nie je zrejmé, aké konkrétne ponuky práce súd zohľadnil. V tomto smere je rozhodnutie súdu prvej inštancie rovnako pokiaľ ide o ustálenie potencionálnej základnej zložky mzdy na 1.250,- eur a vrátane variabilnej zložky mzdy až na 2.000,- eur, rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné. Súd totiž neuviedol žiaden zdroj, z ktorého vychádzal.

27. Zároveň však odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že otec bol v danom prípade povinný predložiť všetky podklady na relevantné zhodnotenie jeho príjmových pomerov (§ 63 ods. 1 ZR), t. j. nielen doklady o príjmoch, ale aj doklady o konkrétnych výdavkoch na svoju podnikateľskú činnosť, pretože v zmysle ust. § 63 ods. 2 ZR, je súd pri každom rozhodovaní o výživnom povinný preskúmať dôvodnosť výdavkov uplatňovaných v daňovom priznaní, ktoré ako odpočítateľná položka priamo znižujú daňový základ. Až po ich zistení totiž možno rozhodnúť, ktoré z nich je nevyhnutné vynaložiť a v akom rozsahu v súvislosti so zárobkovou činnosťou povinného. Pritom nevyhnutnosť je v zmysle zákona najnižšia možná miera dôvodnosti. Preto je súd povinný preskúmať všetky výdavky povinného a po ich preskúmaní vyvodíť predpokladaný príjem, aký by bol povinný rodič dosiahol, ak by iné než nevyhnutné výdavky nerealizoval. Súd teda nemôže pre účely rozhodovania o výživnom vychádzať z výdavkov paušálne pre daňové účely stanovené v sume 60%, pretože účelom takejto úpravy je, že štát týmto spôsobom poskytuje určité daňové úľavy podnikateľom, za účelom podpory ich činnosti, ale neznamená to, že konkrétny podnikateľ skutočne výdaje pri podnikaní vo výške 60% dosiahnutého príjmu aj reálne dosahuje, jeho výdavky môžu byť pritom omnoho nižšie. Preto bude potrebné v danom prípade u otca zisťovať, aké boli/sú jeho konkrétne výdavky spojené s jeho podnikaním a tiež, v akom rozsahu je možné tieto výdavky považovať za nevyhnutne súvisiace s jeho zárobkovou činnosťou. V súvislosti s uplatnením § 63 ods. 2 ZR je potom vylúčené súčasné použitie metódy potencionality príjmu povinného, pretože súd má povinnosť vyvodíť schopnosti a možnosti otca z predpokladaného príjmu získaného odpočítaním sumy nie pre daňové účely všetkých uplatnených, ale iba nevyhnutných výdavkov.

28. Tiež je potrebné zdôrazniť, že pokiaľ by otec svoje príjmy a výdavky spojené s jeho podnikateľskou činnosťou relevantne v konaní nepreukázal, prichádza do úvahy použitie ustanovenia § 63 ods. 1 ZR a v tom prípade sa predpokladá, že výška priemerného mesačného príjmu povinného rodiča predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima, čo predstavuje 20 x 210,20 eura, teda sumu 4.204,- eur.

29. Z napadnutého rozsudku je tak zrejmé, že prvoinštančný súd nielen že vec nesprávne právne posúdil, pokiaľ ide o vyhodnotenie výdavkov otca na jeho podnikateľskú činnosť v súlade s ust. § 63 ods. 2 ZR, v dôsledku čoho nevykonal dostatočné dokazovanie na zistenie skutočností významných pre rozhodnutie vo veci samej o výživnom pre maloletého U., ktoré dokazovane vzhľadom na jeho rozsah nie je hospodárne dopĺňať v konaní pred odvolacím súdom, zároveň však voje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, pokiaľ ide o výdavky maloletého dieťaťa a ustálenie potencionálneho príjmu otca, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o určení výšky výživného pre mal. U., ako aj v závislom výroku V. o trovách konania, s poukazom na uvedenú argumentáciu s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

30. Povinnosťou prvoinštančného súdu, viazaného vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude v ďalšom konaní zabezpečiť si dôkazy (§ 35 a § 36 CMP) potrebné pre komplexné posúdenie príjmových pomerov otca, predovšetkým pokiaľ ide o zistenie jeho odôvodnených nevyhnutných výdavkov spojených s jeho podnikateľskou činnosťou, vrátane jeho daňových a odvodových povinností, ako aj odôvodnených výdavkov maloletého, vykonané dôkazy riadne vyhodnotiť, následne s použitím príslušných hmotnoprávných ustanovení vo veci výživného pre mal. U. opätovne rozhodnúť; pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov konania, včítane náhrady trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP a § 58 CMP), pričom sa súd bude zaoberať návrhom matky na priznanie jej nároku na náhradu trov tohto konania.

31. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.). Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti CMP (§ 370 až 391) sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP). Podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých upravuje vyhl. MS SR č. 207/2016 Z.z.